

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

**TRIDESETA NEDJELJA
KROZ GODINU**

**SVI SVETI
DUŠNI DAN**

42/2019.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**
Godište XIV. (2019.), broj 42(421),
trideseta nedjelja kroz godinu,
Svi Sveti, Dušni dan
27. listopada 2019.

Kontakt:
Vič. Željko Rakošec, policijski kapelan
tel.: 22 712, 85 682;
e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana
tel.: 88 853, 82 805;
e-mail: vbakula@mup.hr

Naslovica, *Križ u planini*

Teuta

LISTOPAD - STUDENI

Ned 27. TRIDESETA NEDJELJA KROZ
GODINU;
Sabina; Kontardo; Gordana

Pon.	18.	Šimun i Juda Tadej; Siniša; Tadija
Uto.	9.	Narcis; Donat; Darko; Ida
Sri.	30.	Marcel; Marođko; German
Čet.	31.	Alfons Rodriguez; Vuk
Pet.	1.	SVI SVETI ; Svetislav, Svetozar
Sub.	2.	Dušni dan; Duško; Duška

MEDITACIJA <i>U srcu života</i>	3
SLUŽBA RIJEČI - XXX. NEDJELJA KROZ GODINU	
UVOD U ČITANJA <i>Nikada se ne smije odustati</i>	4
ČITANJA <i>Carinik siđe opravdan kući svojoj, a ne farizej</i>	6
HOMILIJA <i>Zajedništvo s Bogom</i>	8
SLUŽBA RIJEČI - SVI SVETI	
UVOD U ČITANJA <i>Svi sveti i Dušni dan</i>	10
ČITANJA <i>Radujte se i kličite: velika je plača vaša na nebesima.</i>	13
HOMILIJA <i>Svetost</i>	14
ČITANJA <i>Tko vjeruje u Sina ima život vječni i ja ću ga uskrisiti u posljednji dan</i>	16
HOMILIJA <i>U sjeni križa</i>	18
KATEHEZA	
<i>Moja vjera</i> <i>Odakle ljudima ideja o Bogu?</i>	20
PRIČA <i>Nebo</i>	18
<i>Mali vjeroučni leksikon</i>	23
NAŠI POKOJNI	24
OBAVIJEST	26

U srcu života

Htjeli biste upoznati tajnu smrti.

Ali kako je možete naći ako je ne tražite u srcu Života?

Jer život i smrt su jedno kao rijeka i ocean.

U dubini vaših nadanja i želja počiva vaše tajnovito poznavanje onostranosti.

I kao što sjeme pod snijegom čezne za proljećem,

tako vaše srce čezne za životom.

Pouzdajte se u snove, jer se u njima kriju vrata vječnosti.

Što je smrt nego izložiti se gol vjetru i rastopiti se na suncu?

I što znači prestati disati nego osloboditi dah njegovih nemirnih mijena
da se mogne uzdići i raširiti i tražiti Boga bez zapreka?

Istom kad budete pili na rijeci tišine, pjevat ćete istinski.

I kad budete dostigli vrhunac planine, počet ćete se napokon penjati.

I kad zemlja bude primila vaše udove, tada ćete pravo plesati

Nikada se ne smije odustati

Prvo čitanje uzeto je iz Knjige Sirahove, majstora diplomacije. On je vodio završnu školu za plemenitašku mladež u Jeruzalemu, kao što to izričito tvrdi u 51, 23: »Pridite k meni, vi nepoučeni, u mojoj školi sjedite.« Sirah pokriva svoje tragove vrlo dobro i ne mogu ga optužiti za retorički ispad: »Gospodin je sudac ... i sluša molitvu potlačenoga.« Ipak uspostavlja ravnotežu s uvjetnim dodatkom: »(Bog) nije pristran na štetu siromahovu i sluša molitvu potlačenoga.« Savjetuje nam da nikad ne odustanemo, ali da u isto vrijeme nikada ne žurimo naprijed bez razmišljanja.

Sirah je možda razborit, ali nije kukavica. U retku 15, koji se ispušta iz današnjeg čitanja, Sirah opominje bogataša zbog okrutnog postupanja s udovicama: »Ne teku li udovici suze niz lice i ne optužuje li jaukom onoga koji ih uzrokuje?« Uistinu, divnog li retka! Bog ne vidi samo suze na licu udovice nego također otkiva nepravednog čovjeka koji je doveo do tih suza.

Kada nas Sirah potiče da nastavimo s molitvama i nadom, vidi krajnje djelovanje s Božje strane u korist ubogih i zlostavljenih ljudi.

Moramo nastaviti energično poput apostola Pavla ako želimo ponoviti njegove riječi: »Dobar sam bio, trku završio, vjeru sačuvao. Stoga pripravljen mi je vijenac pravednosti.« Te retke nikada nije mogao napisati netko tko je sjedio skrštenih ruku i očekivao od Boga da bude Spasitelj. Opravdanje vjerom koje je predložio Pavao u Poslanici Rimljanim (1, 17) ne treba svoditi na neljudsku točku djelovanja zbog »poštivanja« Boga!

S Pavlom stižemo prema obzorjima nade onkraj naših ljudskih sposobnosti. Pavao ispovijeda: »Izbavit će me Gospodin ... i spasiti za svoje nebesko kraljevstvo.« Molitva je bila važno sredstvo kojim je Krist osposobio Pavla da nikad ne odustane. Katkada je Pavao u molitvi bio tako izgubljen da je osjetio: »Gospodin je stajao uza me, on me krije.«

Možemo računati na Božju utješiteljsku i osnažujuću prisutnost. Treba nam i društvo prijatelja. U nizu redaka ispuštenih iz današnjeg odlomka (rr. 9-15) Pavao navodi ljudi poput Deme koji su ga napustili, kao i druge poput Krescencija, Tita i Tihika koji su bili drugamo pozvani na poslanje. Sa zanosom i suzama, koje će Bog uočiti u Pavlovom oku, kao i u oku udovice u Knjizi Sirahovoj - Pavao piše: »Luka je jedini sa mnom.« Dakako, trebamo prijatelje da bi išli naprijed; naši prijatelji trebaju nas. Samoća može biti

strašna, osobito pred kraj života. Čak je i Pavao osjetio moć obeshrabrenja, isti Pavao koji je napisao upravo pobjedonosno: »Dobar sam bio bio, trku završio, vjeru sačuvao. Stoga pripravljen mi je vijenac pravednosti.«

Da bi ostarjeli i umirući ostali vjerni do kraja, trebamo poslušati Pavlovu molbu da im pomognemo. Nikada ne smijemo odustati od pomaganja za ta djela milosrđa.

Nikada se ne smije odustati - upravo to je tema današnjeg čitanja, što je životisno prikazano u današnjoj prispodobi. Neki su ljudi osjetili da će vječno živjeti zbog svog uvjerenja da su pravedni. Istina, kao što je farizej javno priznao u hramu, on doista nije krac, varao, nije činio preljub kao mnogi carinici. Farizej je slijepo grijeošio pretjerivanjem, zaključivši da je svaki carinik zao. Carinik je dovoljno pošten da prizna svoje grijehu i moli Boga: »Bože, milostiv budi meni grešniku!« A on je bez sumnje bio grešnik.

Nije li i farizej bio grešnik, čak s gorim grijehom preziranja.

Evangelje završava rečenicom koja se javlja i drugdje, ponovo kao završetak (Lk 14, 11): »Jer, svaki koji se uzvisuje, bit će ponižen, a koji se ponizuje, bit će uzvišen.« Ima mnogo načina kako protumačiti ovaj bremeniti redak. Za ovu našu svrhu, ponizni čovjek ne odustaje, nego nastavlja ustrajući tako da zadnji može postati prvi. Ponizan čovjek je uvijek poduprt velikim društvom prijatelja. Čovjek koji grijesi nije nikada sam! Oholica koji nije kao drugi i svakoga prezire osamljen je u svom vlastitom zatvoru. Prvi je postao zadnji u mračnoj osami.

S molitvom, poštenim životom, trajnom snagom i čvrstom nadom, poniznim društvom i poštenim kajanjem pred Bogom nikada nećemo odustati, nego nastaviti.

Carrol Stuhlmüller, Biblijska razmatranja za vrijeme kroz godinu, KS, Zagreb, 2006.

Prvo čitanje:
Sir 35, 12-14.16-18

Molitva poniznog prodire kroz oblake.

Čitanje Knjige Sirahove

Gospodin je sudac
i ne gleda tko je tko.
Nije pristran na štetu siromahovu
i sluša molitvu potlačenoga.
Ne prezire jauk siročeta
ni udovice kad izljeva svoj bol.
Tko Boga služi svim srcem svojim,
bit će uslišan,
jer njegove se molbe dižu do oblaka.
Molitva poniznog prodire kroz oblake
i on nema mira
dok ona ne dođe do Boga
i ne popušta dok ga Svevišnji ne pogleda,
pravedno ne presudi i pravdu
ne uspostavi.

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam
Ps 34, 2-3.17-19.23

Jadnik vapi i Gospodin ga čuje.

Blagoslivljat će Gospodina u svako
doba,
njegova će mi hvala biti svagda
na ustima!
Nek se Gospodinom duša moja hvali,
nek čuju ponizni i nek se raduju!

*****

Lice se Gospodnje okreće protiv zločinaca
Da im spomen zatre na zemlji.
Pravednici zazivaju i Gospodin ih čuje,
izbavlja ih iz svih tjeskoba.

*****

Blizu je Gospodin onima koji su
skršena srca,
a klonule duše spasava.
Gospodin izbavlja duše slugu svojih
i neće platiti tko god se
utječe.

*****

Drugo čitanje
2Tim 4, 6-8.16-18

Čeka me vijenac pravednosti.

Čitanje Druge poslanice sv. Pavla apostola Timoteju

Predragi: Ja se već prinosim za žrtvu ljevanicu, prispjelo je vrijeme moga odlaska. Dobar sam boj bio, trku završio, vjeru sačuvao.

Stoga, pripravljen mi je vijenac pravednosti kojim će mi u onaj dan uzvratiti Gospodin, pravedan sudac; ne samo meni nego i svima koji s ljubavlju čekaju njegov pojavak.

Za prve moje obrane nitko ne bijaše uza me, svi me napustiše. Ne uračunalo im se! Ali Gospodin je stajao uza me, on me krijepio da se po meni potpuno razglosi poruka te je čuju svi narodi; i izbavljen sam iz usta lavljih. Izbavit će me Gospodin od svakoga zla djela i spasiti za svoje nebesko kraljevstvo. Njemu slava u vjeke vjekova! Amen!

Riječ Gospodnja

Evangelje
Lk 18, 9-14

Carinik siđe opravdan kući svojoj, a ne farizej.

Čitanje svetog Evangelija po Luki

U ono vrijeme:

Nekima koji se pouzdavahu u sebe da su pravednici, a druge podcjenjivahu, reče Isus ovu prispodobu:

- *Dva čovjeka uziđoše u Hram pomoliti se: jedan farizej, drugi carinik. Farizej se uspravan ovako u sebi molio:*

'Bože, hvala ti što nisam kao ostali ljudi: grabežljivci, nepravednici, preljubnici ili - kao ovaj carinik. Postim dvaput u tjednu, dajem desetinu od svega što steknem.'

A carinik, stojeći izdaleka, ne usudi se ni očiju podignuti k nebu, nego se udaraše u prsa govoreći:

'Bože, milostiv budi meni grešniku!'

Kažem vam: ovaj siđe opravdan kući svojoj, a ne onaj! Svaki koji se uzvisuje, bit će ponižen; a koji se ponizuje, bit će uzvišen.

Riječ Gospodnja

Zajedništvo s Bogom

Ne pravednici, nego grješnici

Luka na početku prispodobe koju prenosi kaže jasno u kojem smjeru cilja taj tekst. On treba poslužiti kao podsjetnik za one koji se previše uzdaju samo u sebe, jer sebe smatraju pravednima te stoga druge preziru. Prema tomu kako nas Luka upućuje da čitamo njegov tekst proizlazi da je opisani farizejev stav u molitvi izraz sigurnosti u sebe i vlastitu pravednost te izraz oholosti u odnosu prema drugima. Ocrtni carinikov stav naprotiv izražava poniznu spoznaju o samomu sebi, da je grešnik pred Bogom i daje upućen na Božje smilovanje, te izražava pouzdanje da će mu to smilovanje i biti dano. Nakon takova kontrastiranja nije čudno da se u prosudbi pred kraj prispodobe kaže: carinik je našao zajedništvo s Bogom, a farizej nije.

Paušalna karikatura

Sigurno se i mi slažemo s tim sudom. Pa i Isusovi suvremenici se sigurno nisu mogli protiviti takvoj prosudbi nakon tako oštro prikazana kontrasta. Je li on ispričao nešto što su oni ionako već znali? A ako jest, zašto je onda uopće to govorio? Tadašnja i sadašnja aktualnost Isusova podsjetnika za nas pokazuje se istoga časa kada iz bližega promotrimo suprotstavljene stavove.

Preporuča se da uzmemo u obzir da je to paušalno pridavanje samouvjerenosti u vlastitu pravednost farizeju i uzornoga stava u molitvi cariniku samo karikirajuće sredstvo da bi se zorno pojasnila poruka, a ne reprodukcija stvarnoga stanja njihova ponašanja. Lik farizeja uzet je u Evandelju kao simbol pobožnoga čovjeka, lik carinika kao pojam tada prezrenog čovjeka. Izvori jasno pokazuju da su farizeji bili u dubokom i pravom smislu religiozni ljudi, ljubazni prema drugima i spremni pomoći. Općenito su uživali visok ugled.

Isus izabire upravo takvoga uzornoga pobožnika kao primjer da unatoč njegovu naporu ipak u njemu nešto može ostati šuplje i prazno. Izabire također dragovoljnoga poreznika koji radi za okupatore Rimljane, koji je stvarno škodio vlastitom narodu i često se nepravedno bogatio, kao simbol prezrenoga u zemlji, kao primjer za to da u njemu može biti više dobra no što se to misli.

Važnije od paušalnoga dodjeljivanja određenih pozitivnih ili negativnih osobina ovoj ili onoj grupi ljudi, jest sam sebi položiti račun o vlastitom temeljnem stavu. Riječi koje Isus stavlja u usta kontrastnim likovima iz svoje prispodobe trebale su poslužiti tomu da se njegovi tadašnji slušatelji zamisle o sebi. I danas one pogađaju kritizirajući i ohrabrujući moje shvaćanje sebe te moj odnos prema Bogu i bližnjemu.

Kao onomu što se u prispodobi moli može se i meni dogoditi da doduše Bogu zahvaljujem i tako priznajem Boga i svoju ovisnost o njemu, no istodobno mogu toliko biti prožet sviješću što sam sve dobro učinio da ona moja ovisnost koju sam izrazio u zahvali Bogu u stvari više ne igra nikakvu ulogu. I prije no što to opazim, Boga činim svojim dužnikom od kojega »po pravdi« očekujem nagradu. Isus me želi učiniti osjetljivim na ovu zarazu. U njoj se krije i kriva slika o sebi i kriva slika o Bogu.

To naime spada u strukturu osobe, tako nas je Bog stvorio i to zasadio u nas. Prema Božjoj volji trebamo tu iskrenu svijest o sebi na pravi način razvijati. Ali kao protutežu njoj trebamo vrijednost i dostojanstvo subraće ljudi ne samo

priznavati nego se s njima radovati svemu dobru koje vidimo na njima. Kada Isus kritizira stav onoga molitelja u hramu, onda je to zato što mu fali ta ravnoteža. Dok moli »u sebi« i zapravo ne doseže Boga, kruži samo oko sebe. Vidi samo sebe i iznosi svoje silne zasluge. Kada mu pogled i padne na druge, to je onda samo radi ohole usporedbe s njima i radi ponovne potvrde vlastite nadmoćnosti.

Drugi molitelj zna da je pred Bogom dužnik, priznaje to i moli Boga za smilovanje. On ga dobiva i mi ćemo ga dobiti, o tome Evandelja stalno govore. Ona naime svjedoče da se Isus pokazuje kao prijatelj carinika i grešnika. Došao je ne da

Služba riječi 261/10

Grješnik

Jedna od najneobičnijih, ali i najdražih, Učiteljevih misli bila je:
- Bog je bliži grešnicima nego svecima.

Evo kako je to objašnjavao:

- Bog stanjuje na nebesima i drži svakog čovjeka privezanog za sebe tankom niti. Kada čovjek sagriješi - nit se prekine. Tada Bog ponovno spoji pokidane krajeve načinivši čvor i tako vas primakne malo bliže k sebi. I tako sa svakim grijehom i svakim čvorom Bog vas vodi bliže i bliže k sebi.

Anthony de Mello

Svi sveti

Svetkovinom Sviju Svetih (latinski Sollemnitas Omnis Sanctorum, pučki Sisveti i Sisvete), Crkva slavi sve svece, znane i neznane, one koji su već kanonizirani, dakle proglašeni svetima, ali i one koji to još nisu. Spomen na mučenike počeo se slaviti na Istoku od IV. stoljeća, a prvi tragovi slavlja Svih Svetih zabilježeni su najprije u Antiohiji, u nedjelju nakon Duhova. Taj običaj spomenut je i u jednoj homiliji svetog Ivana Zlatoustog iz godine 407. U zapadnoj Crkvi njegovi su korijeni u posvećenju rimskog Pantheona u čast Blažene Djedice Marije i svih mučenika, od strane pape Bonifacija IV., 13. svibnja 608. ili 609. Papa Grgur III. (731.-741.) premjestio je ovaj blagdan na 1. studenoga, po svoj prilici na zahtjev irskih redovnika, kako bi se poklopio s proslavom keltske Nove godine.

Izabran je datum godišnjice posvete jedne kapele u bazilici sv. Petra relikvijama »svetih apostola i svih svetih, mučenika i ispovjednika, i svih savršenih pravednika koji počivaju u miru po čitavome svijetu.« Među narodom obično se ovaj blagdan povezuje s obilaskom groblja i uređivanjem grobova, pa tako i spomenom na mrtve, iako se spomen na sve vjerne mrtve, Dušni dan, slavi dan kasnije, 2. studenoga.

Mnoštvo Svih Svetih je veliko, kako to svjedoči i sveti Ivan u svom Otkrivenju: »Vidješ: evo velikog mnoštva, što ga nitko ne moguše izbrojiti, iz svakoga naroda gdje stoji pred prijestoljem.« Sve to silno, neprebrojivo mnoštvo u radosti stoji »pred licem Jaganjca«. Gospodin je u svome govoru na gori svečano obećao i zajamčio blaženstvo svima siromašnima u duhu koji nisu robovi prolaznih dobara, krotkima, onima koji gladuju i žeđaju za pravdom, milosrdnima, onima koji su čista srca, tolikima u povijesti progonjenima zbog pravde, tolikima potlačenima, obespravljenima, oklevetanima.

Svi koji su vjerovali u Kristova blaženstva bit će doista i blaženi. Svi koji su morali gledati kako zlo trijumfira nad dobrom, nepravda nad pravdom, ropstvo nad slobodom, klicat će zbog konačnog trijumfa dobra nad zlim. U tom se mnoštvu nalaze i mnogi sinovi i kćeri iz našega, hrvatskoga naroda, među njima, vjerujemo, i zagrebački pomoćni biskup, sluga Božji Josip Lang (1857.-1924.), omiljeni propovjednik i prijatelj siromaha, koji je umro baš na dan Svih Svetih.

Dušni dan

Dušni dan, spomendan svih vjernih mrtvih, nastao je inicijativom benediktinskog opata iz Clunyja, svetog Odila. Taj spomendan sveti Odilo uveo je službeno 998. u svoju opatiju Cluny, uz koju je bilo vezano oko tisuću benediktinskih samostana. Benediktinci su blagdan proširili po Europi, a Rim je službeno potvrdio taj spomendan 1311. Španjolska je 1748. dobila povlasticu da njezini svećenici na Dušni dan mogu služiti tri mise: jednu po svojoj nakani, drugu na nakanu Svetog Oca, a treću za sve vjerne mrtve. Tu je povlasticu 1915. papa Benedikt XV proširio na cijelu Crkvu. Osim Crkve, hodočasnice u vremenu i slavne u blaženoj vječnosti, postoji i čistilišna Crkva, stanje "u kojem se ljudski duh čisti te postaje dostojan da se uzdigne u nebo", kako je slikovito pjeval veliki Dante. Sveti Pavao piše u 1. poslanici Korinćanima: "Svačije će djelo izići na vidjelo. To će pokazati onaj Dan, jer će se očitovati vatrom, a ta će vatra otkriti kakvo je čije djelo. Onaj kome ostane što je nadozidao, primit će nagradu, a onaj čije djelo izgori, štetovat će. On sam spasit će se, ali kao kroz vatrnu". (1 Kor 3, 13-15)

Tim dušama, koje kušnja ognja obvezuje na čišćenje u očekivanju pune nebeske

radosti, Crkva danas posvećuje poseban spomen, potičući nas sve da za njih molimo.

Spomendan mrtvih, koji se na vanjski način počinje slaviti već dan prije, na blagdan Svih Svetih, kad ožive naša groblja, prilika je da za naše drage pokojnike učinimo ono najvrednije, da za njih molimo.

Majka Crkva sama nam daje najljepši primjer, jer ona za vjerne mrtve ne prestaje moliti. Prisjetimo se i mi danas u molitvama naših pokojnika, onih kojih nisu više među nama, koji su zauvijek napustili ovu suznu dolinu, naših najdražih, pokojnih žena i muževa, majki i očeva, baka i djedova, kćeri i sinova, sestara i braće, rođaka, prijatelja i znanaca. Milosrdni Gospodin, Stvoritelj i Otkupitelj, Bog Vjere, Ufanja i Ljubavi, uslišat će po zagovoru svoje Majke naše molbe i sjedinit će nas s našim ljubljenima, danas u mislima i molitvama, sutra u životu vječnom, tamo gdje prestaju sve tuge i nevolje.

Prvo čitanje:
Otk 7,2-4.9-14

Vidjeh, eno velikoga mnoštva, što ga nitko ne moguće izbrojiti, iz svakoga naroda i plemena i puka i jezika!

Čitanje Knjige Otkrivenja svetog Ivana apostola

Ja, Ivan, vidjeh drugoga jednog anđela gdje uzlazi od istoka sunčeva s pečatom Boga živoga. On povika iza glasa onoj četvorici anđela kojima bî dano nauditi zemlji i moru: »Ne udite ni zemlji ni moru ni drveću dok ne opečatimo sluge Boga našega na čelima!« I začujem broj opečaćenih -sto četrdeset i četiri tisuće opečaćenih iz svih plemena sinova Izraelovih.

Nakon toga vidjeh: eno velikoga mnoštva, što ga nitko ne moguće izbrojiti, iz svakoga naroda, i plemena, i puka, i jezika! Stoje pred prijestoljem i pred Jaganjcem odjeveni u bijele haljine; palme im u rukama. Viču iza glasa:

»Spasenje Bogu našemu koji sjedi na prijestolju i Jaganjcu!«

I svi anđeli, što stajaju uokolo prijestolja i starješina i četiriju bića, padoše pred prijestoljem nice, na svoja lica, i pokloniše se Bogu govoreći:

»Amen! Blagoslov i slava, i mudrost, i zahvalnica, i čast i moć i snaga Bogu našemu u vijeke vjekova. Amen.«

I jedan me od starješina upita: »Ovi odjeveni u bijele haljine, tko su i odakle dođoše?« Odgovorih mu: »Gospodine moj, ti to znaš.« A on će mi: »Oni dođoše iz nevolje velike i oprali su haljine svoje i ubijelili ih u krvi Jaganjčevoj.«

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam
Ps 24, 1-6

Takav je naraštaj onih koji traže lice tvoje, Gospodine.

Gospodnja je zemlja i sve na njoj, svijet i svi koji na njemu žive. On ga na morima utemelji i na rijekama učvrsti.

*****

Tko će uzići na Goru Gospodnju, tko će stajati na svetom mjestu njegovu?

Onaj u koga su ruke nedužne i srce čisto: duša mu se ne predaje ispraznosti.

*****

On blagoslov prima od Gospodina i nagradu od Boga, Spasitelja svoga. Takav je naraštaj onih koji traže njega, koji traže lice Boga Jakovljeva.

*****

Drugo čitanje
1Iv 3, 1-3

Vidjet ćemo ga kao što jest.

Čitanje Prve poslanice svetoga Ivana apostola

Predragi!
 Gledajte koliku nam je ljubav darovao Otac:
 djeca se Božja zovemo, i jesmo.
 A zato nas svijet ne poznaje
 što ne poznaje njega.
 Ljubljeni, sad smo djeca Božja
 i još se ne očitova što ćemo biti.
 Znamo:
     kad se očituje, bit ćemo njemu slični
     jer vidjet ćemo ga kao što jest.
 I tko god ima tu nadu u njemu,
     čisti se kao što je on čist.

Riječ Gospodnja

Evangelje
Mt 5, 1-12a

Radujte se i kličite: velika je plača vaša na nebesima.

Čitanje svetoga Evangelija po Mateju

U ono vrijeme: Isus, ugledavši mnoštvo, uziđe na goru. I kad sjede, pristupe mu učenici. On progovori i stane ih naučavati:

- *Blago siromasima duhom:
 njihovo je kraljevstvo nebesko!*

*Blago ožalošćenima:
 oni će se utješiti!*

*Blago krotkima:
 oni će baštiniti zemlju!*

*Blago gladnim i žednim pravednosti:
 oni će se nasititi!*

*Blago milosrdnjima:
 oni će zadobiti milosrđe!*

*Blago čistima srcem:
 oni će Boga gledati!*

*Blago mirotvorcima:
 oni će se sinovima Božjim zvati!*

*Blago progonjenima zbog pravednosti:
 njihovo je kraljevstvo nebesko!*

*Blago vama kad vas - zbog mene -
 pogrde i prognaju i sve zlo slažu protiv
 vas!*

*Radujte se i kličite: velika je plača vaša
 na nebesima! Ta progonili su tako proroke
 prije vas!*

Riječ Gospodnja

Svetost

Riječ svetost u hrvatskom jeziku dolazi od staroslavenske riječi koja označava silinu, jakost, odnosno moć. Kako bi bilo dobro kada bismo i u svakodnevnom govoru počeli upotrebljavati te sinonime namjesto uobičajenog i sve manje rječitog pojma svetost.

Biblijski izrazi, hebrejski *gadoš* i grčki *hagios*, označavaju nešto stoje izdvojeno na nešto izvanredno.

Prema shvaćanju Staroga Saveza, svetost se sastojala u različitosti. U izdvojenosti. Bog je svet zato jer je drukčiji od stvorenoga svijeta, izdvojen je od njega i za njega vladaju posebna pravila.

Izabrani narod je svet jer je izdvojen od svih drugih naroda na zemlji. Povjerena mu je posebna zadaća. Drukčiji je jer je čuvar Božje riječi, njegovih zapovijedi i obećanja.

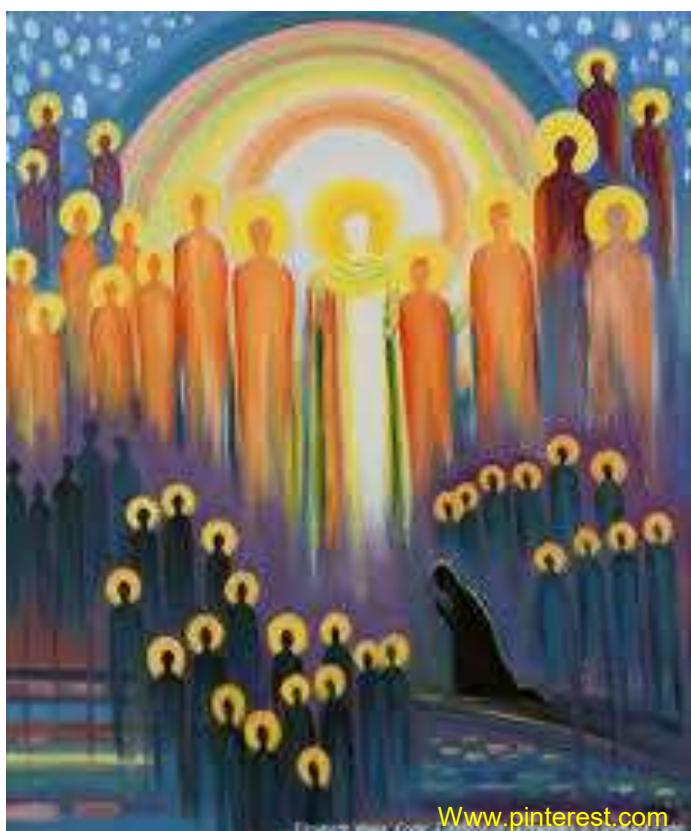
Konačno, u Izabranom narodu Bog za posebnu službu izabire posebne ljude i šalje ih kao proroke. Njima je povjeren poslanje koje ih čini drukčijim od svih ljudi.

Ovo starosavezno shvaćanje svetosti prevladava i u kršćanstvu pa se svetima smatra one ljude koji su se potrudili biti drukčiji. Na poseban način se svetima smatralo pustinjake i redovnike koji su se i fizički uklanjali iz društva, iz zajednice ljudi.

No, činjenica je da mi ne živimo u Starom Savezu, nego da smo članovi Novoga naroda Božjeg koji je s nama sklopio savez u Kristu. I zato nam je Isus jedini učitelj i posrednik do Boga.

Isus nam je i jedini učitelj svetosti. A Isusova svetost je drukčija od uobičajena shvaćanja.

Za Isusa je rečeno da nam je bio u svemu jednak osim u grijehu. A na drugom mjestu je posvjedočeno da je prošao zemljom čineći dobro. I to je bit svetosti, kršćanske svetosti. Bit kršćanske svetosti nije u tome da budemo drukčiji, odnosno da ističemo razlike. Bit kršćanske svetosti

[Www.pinterest.com](http://www.pinterest.com)

je u poistovjećivanju sa svakom radosti i nadom, žalosti i tjeskobom svijeta u kojemu živimo i svakog pojedinog čovjeka. Svetost se postiže odgovornim vršenjem svakodnevnih dužnosti. Blizinom s bratom i sestrom čovjekom. I, premda nismo od svijeta, svjedočanskim življenjem u svijetu. Pravi sveci nisu čudaci, nego obični ljudi koji žive među nama i svojim životom svjedoče Božju ljubav i dobrotu. S druge strane, bit kršćanske svetosti nije u samodopadnom spašavanju svoje duše. Bit kršćanske svetosti je u djelotvornoj

ljubavi. Raj nije pripravljen onima koji se sklanjaju u pobožne oaze bježeći od grešnoga svijeta, nego onima koji se zauzmu da bude što više dobrote u svijetu te da se, snagom Kristova Duha, uprisutni civilizacija ljubavi, civilizacija pravde i civilizacija mira.

A najljepše kod svetosti je činjenica da smo svi pozvani na svetost. I daje svakome darovan poziv i milost da možemo u ovom prostoru i vremenu, poput Krista, biti u svemu jednaki, osim u grijehu, te da možemo

Služba riječi 261/10

Sedam crnih kruhova

Neki je bogati trgovac želio biti dobar i pobožan čovjek. Od svoga bogatstva dao je obnoviti crkvu. Sagradio je i bolnicu. Volio je da ga ljudi cijene kao čestita i milosrdna čovjeka.

Jedne večeri, kad se vraćao s puta, nađe pred vratima trojicu jadnih prosjaka. Kako nije imao ništa uza se, uđe u dućan i dade im sedam crnih kruhova.

Zatim pažljivo zaključa vrata, smjesti se u toplu sobu kraj kamina i utone u blaženi san.

Putuje nekud u daljine. Odjednom se pojavi anđeo. U ruci mu velika vaga.

- *Tko si ti? I što radiš ovdje?*

- *Ja sam Mihael i važem tvoja djela* - odgovori anđeo. Na anđelovoj vagi stajali su novci, računi, kamate...

Ali sve je to bilo prelagano. Vaga se naginjala na drugu stranu.

- *Ne zaboravi moja dobra djela! Obnovio sam crkvu, podigao bolnicu...*

Stavivši i ta djela na vagu, položaj bogata trgovca nije se puno poboljšao.

- *Ovdje gore djela imaju drukčiju težinu, nego dolje na zemlji* - reče anđeo. - *Sjećaš li se još kojega dobrog djela?*

- *Na žalost ne. Ništa što bi bilo vrijedno spomena* - žalosno će trgovac.

- *A onih sedam crnih kruhova?* - pita anđeo.

- *Oh, tko bi se njih sjetio. To je sitnica* - reče trgovac.

- *Da vidimo* - reče anđeo i stavi kruhove na vagu. Sada se trgovčeva strana vase naglo stala spuštati.

Trgovac se čudom čudio.

- *Tih sedam crnih kruhova koje si milosrdno udijelio* - tumačio je anđeo - *na nebesima imaju posebnu težinu. Bog cijeni milosrđe. Ono te je spasilo.*

A. Kautz

Prvo čitanje

Job 19, 1.23-27a

*Ja znam: moj Izbačitelj živi.***Čitanje Knjige Otkrivenja svetog Ivana apostola**

Job progovori i reče:
 O kad bi se riječi moje zapisale
 i kad bi se u mjeru tvrdi urezale;
 kad bi se željeznim dlijetom i olovom
 u spomen vječan u stijenu uklesale!
 Ja znam dobro: moj Izbačitelj živi
 i posljednji će on nad zemljom ustati.
 A kad se probudim, k sebi će me dići:
 iz svoje će puti tad vidjeti Boga.
 Njega ja će kao svojega gledati.

Riječ Gospodnja.**Otpjevni psalam**

Ps 27, 1.4-5.7.8b-9a.13-14

Vjerujem da će uživati dobra Gospodnja u zemlji živih.

Gospodin mi je svjetlost i spasenje:
 koga da se bojam?
 Gospodin je štit života moga:
 pred kime da strepim?
 *****

Za jedno molim Gospodina,
 samo to ja tražim: da živim
 u Domu Gospodnjem
 sve dane života svoga,
 da uživam milinu Gospodnju
 i Dom njegov gledam.

*****

Slušaj, Gospodine, glas moga vapaja,
 milostiv mi budi, usliši me!
 Lice tvoje, Gospodine, ja tražim.
 Ne skrivaj lica svoga od mene!

*****

Vjerujem da će uživati dobra Gospodnja
 u zemlji živih.
 U Gospodina se uzdaj, ojunači se,
 čvrsto nek bude srce tvoje:
 u Gospodina se uzdaj!

*****

Drugo čitanje

Rim 5, 5-11

*Opravdani krvlju njegovom, spasiti
ćemo se po njem od srdžbe.*

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Rimljanim

Braćo:

Nada ne postiđuje. Ta ljubav je Božja razlena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je dan! Doista, dok mi još bijasmo nemoćni, Krist je, već u to vrijeme, za nas bezbožnike umro. Zbilja, jedva bi tko za pravedna umro; možda bi se za dobra tko i odvažio umrijeti. A Bog pokaza ljubav svoju prema nama ovako: dok još bijasmo grešnici, Krist za nas umrije. Koliko li ćemo se više sada, pošto smo opravdani krvlju njegovom, spasiti po njem od srdžbe? Doista, ako se s Bogom pomirimo po smrti Sina njegova dok još bijasmo neprijatelji, mnogo ćemo se više, pomireni, spasiti životom njegovim. I ne samo to! Dičimo se u Bogu po Gospodinu našem Isusu Kristu po kojem zadobismo pomirenje.

Riječ Gospodnja

Evangelje

Iv 6, 37-40

*Tko vjeruje u Sina ima život vječni i ja
ću ga uskrisiti u posljednji dan*

Čitanje svetoga Evangelija po Ivanu

U ono vrijeme:

Reče Isus mnoštvu:

- *Svi koje mi daje Otac doći će k meni, i onoga tko dođe k meni neću izbaciti; jer siđoh s neba ne da vršim svoju volju, nego volju onoga koji me posla. A ovo je volja onoga koji me posla: da nikoga od onih koje mi je dao ne izgubim, nego da ih uskrisim u posljednji dan. Da, to je volja Oca mojega da tko god vidi Sina i vjeruje u njega, ima život vječni i ja da ga uskrisim u posljednji dan.*

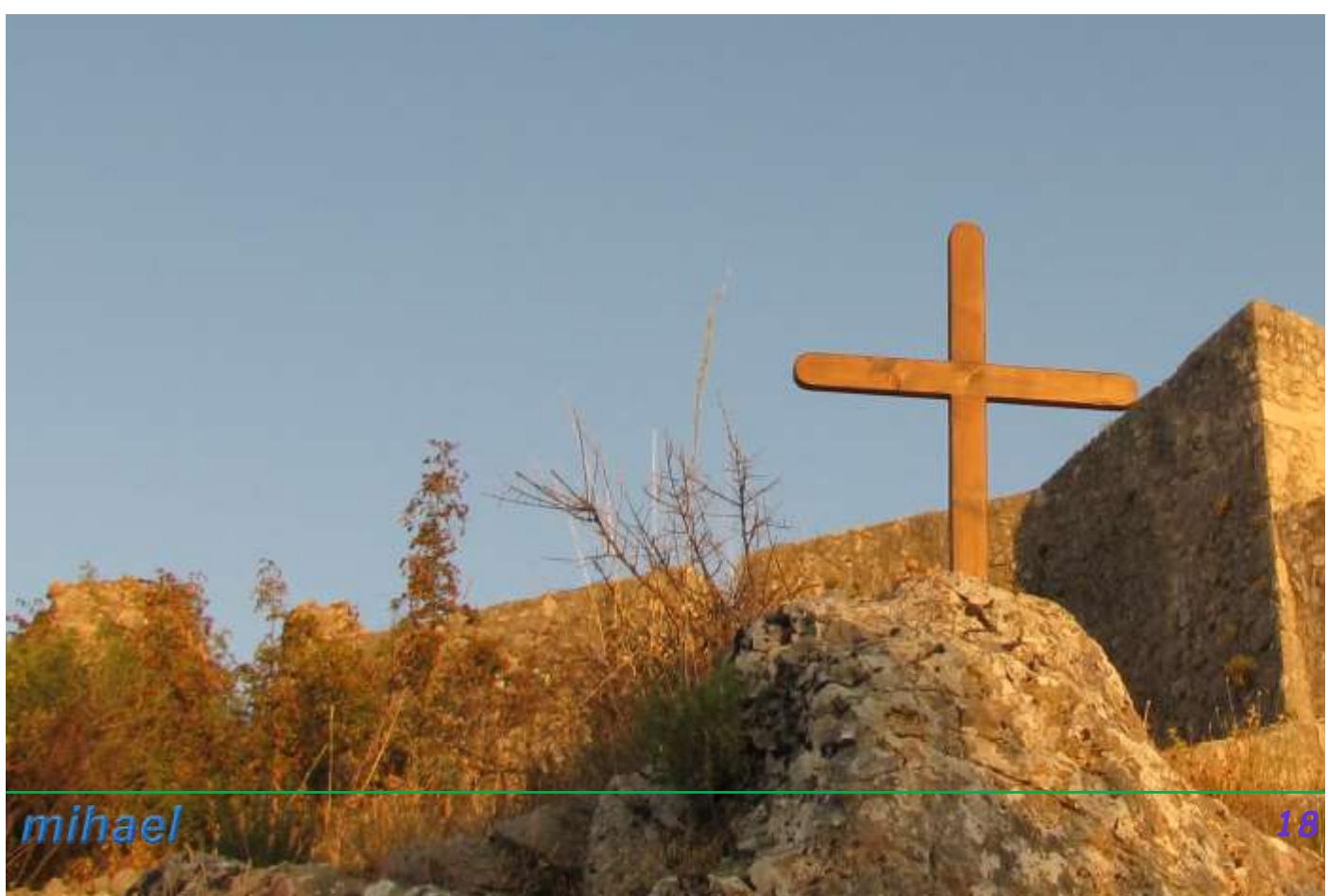
Riječ Gospodnja

U sjeni križa

Danas, na Spomen svih vjernih mrtvih, dan je kad posjećujemo privremena počivališta onih koji pred nama otidoše obilježeni znakom vjere na drugu stranu. Poseban obred, primjereno današnjem danu, je svečani pohod groblju nakon slavljenе euharistije i molitva za pokojne kod glavnog križa na groblju.

Mi doista ne možemo razmatrati ni o našem životu a kamoli o smrti bez pogleda na križ Isusa Krista. Bez njega sve izgleda drukčije. On za nas nije samo dekoracija

groblja ili groba, već isповijest vjere koja svjedoči svoju nadu darovanu Isusovim vazmenim otajstvom. Mi znamo u vjeri kako nam je Isus svojom žrtvom na križu otvorio vrata u vječni život, te kako nebo postaje naša prava domovina. Bog, koji je darovatelj i stvaratelj života, koji nas je stvorio da postojimo na ovoj zemlji i pozvao u vječno zajedništvo sa sobom, po žrtvi Isusa Krista na križu i njegovu uskrsnuću zasvjedočuje kako nas želi u zajedništvu svoga vječnog života. Tako se i naše žalovanje zbog odvojenosti pretvara u čežnju za ponovnim susretom u vječnosti i na način koji samo Gospodin Bog može

Sunčani Hristos

darovati. Križ ne eliminira naše ljudske osjećaje, on ih pročišćava dajući snagu našoj tuzi i čežnji te strpljivost našoj boli. Sveti Ivan Evanđelist, u odlomku koji smo upravo čuli, svjedoči kako je Isus na križu u svojoj agoniji prošao sve ono što čini ljudskost, sva naša stanja: od boli, sućuti, ostavljenosti do predanja za druge. Zato je snaga križa u isto vrijeme i neizreciva i naš ključ za otajstvo koje nas ostavlja bez riječi.

Ne možemo proći našim grobljima i ne zamijetiti veliku količinu i svjeća i cvijeća na grobovima naših milih i dragih. Osim opravdanog prigovora o prekomjernoj rasipnosti treba skupiti hrabrosti i postaviti si pitanje o kome se lakše brinuti: o mrtvima ili živima? Lakše je naslagati mramor i mesing, uresiti ga cvijećem i popaliti sve vrste svijeća, lampiona i tinjalica, nego se pozabaviti uljepšavanjem života svojim bližnjima. Nije na odmet postaviti si pitanje, jesu li naši pokojnici dobivali toliko pažnje dok su bili živi na ovoj zemlji, koliko dobivaju njihova privremena počivališta? Najsnažnija veza koja nas povezuje s našim pokojnicima u zajedništvu Crkve jest molitva. Po Božjoj dobroti i svemogućnosti ona pomaže onim našim pokojnicima koji su još u stanju čišćenja da čim prije dođu u puno zajedništvo blaženog gledanja. Tako činimo dobro i sebi jer se nadamo da će jednom netko i za nas činiti ono što mi činimo za naše pokojnike.

Ni život ni smrt ne pripada meni
Ja sam tek onaj koji je u sjeni
Onog što u vremenu se
Ovremenii

Ovdje je prisutan onaj
Kome zavidješe crni zakonici
Objesiše ga u šesti čas onoga dana
Pred njegovim čudom zanijemiše žreci i
vojnici

Kad veza ih za zemlju suncem svoga krsta
Raširivši ruke od prsta do prsta
On pobijedi
Smrt

Smrt ga tražaše al ne nađe ništa
Ne nađe ni kosti ni meso ni krvi
Ostao joj samo obris znameni i prvi
Put za nešto smrt zube nije imala
Gle kako sad bezglavo skače
Plače i rida očajna
I mala

Ni život ni smrt ne pripada meni
Ja sam samo onaj koji je u sjeni
Onog što mu smrt ne moguće ništa
Onog što pretoči se u stub
Sunčani

Ja sam samo onaj što iz svoje jeseni
Iz zatoka tvari iz te tvarne muke
U ona daleka sunčana počivališta
Pruža Ruke

Moja vjera

kateheze za vjersku poduku odraslih

Može li se dokazati da Bog postoji?

Napomena:

Ova i sljedeća pouka doslovan su prijevod iz Teološke sume Sv. Tome Akvinskog. Nešto zrelije i ozbiljnije o ovim pitanjima jedva bi se pronašlo. Građa je doduše teška, ali nije neshvatljiva. Treba o njoj ponovno i ponovno razmišljati. To osobito vrijedi za dokaze za Božju opstojnost. Za bolje razumijevanje upozoravam kako su građeni članci sv. Tome u Sumi. Najprije imamo naslov, koji je u ovom artikulu isti kao i naš naslov. Naslov je zapravo pitanje na koje se odgovara u članku. Iza naslova slijede teškoće. Tu je iznesena glavna problematika koja je spletena oko tih pitanja. Na te teškoće Toma ne odgovara odmah, nego na kraju članka, iza kako je donio pravi odgovor i iza kako je protumačio i opravdao pravi odgovor u sredini članka. Mi smo naznačili pravi odgovor nakon teškoća riječju "Pozor!", a tumačenje u sredini članka riječju "razlaganje". Slijedi tekst sv. Tome:

Prigovori

- Čini se da Božju opstojnost ne možemo dokazati. Božja je opstojnost članak vjere; ono pak što, spada na vjeru, ne može se dokazati; dokazivanjem naime stvar biva očita, a vjera je baš o stvarima koje, nisu očite, kako veli Apostol (Heb 11). Dakle, da Bog postoji, ne može se dokazati.

- Postupak dokazivanja prepostavlja poznavanje biti; kako o Bogu ne znamo što jest, nego što nije, čini se da ne možemo dokazati da Bog postoji.

- Kad bismo uspjeli dokazati da Bog postoji, mogli bismo to učiniti samo iz učinaka; no učinci nisu u razmjeru s Bogom. Bog je neizmjerno savršen, učinci nisu; između ograničenog i neizmjernog nema odgovarajućeg odnosa (proporcije); a kako se narav uzroka ne može otkriti iz neproporcionalnog uzroka, čini se, da ne možemo dokazati da Bog postoji.

Pozor! Ovim se prigovorima protivi Apostolova riječ: "Jer što je na njemu (Bogu) nevidljivo, razabire se i opaža po stvorenjima" (Rim 1,20). A to ne bi bilo tako, kad se po njegovim stvorenjima ne bi moglo pokazati da Bog postoji; prvo naime što o nekome znamo jest da postoji

Razlaganje:

Imamo dva načina dokazivanja: prvi polazi od uzroka i nazivamo ga "radi toga", i taj je put od stvari koje su naprosto starije; polazi se od onoga što je u redu opstojnosti prvi je (kao kad bismo od sunca dokazivali svjetlost). Drugi je put kad nešto dokazujemo polazeći od učinka (od pojave svjetlosti dokazujemo izvor svjetla, sunce). Naziva se taj put dokaznim postupkom "jer". Taj način dokazivanja polazi od onoga što je nama bliže. Kako nama učinak može biti poznatiji nego njegov uzrok, od učinka dolazimo k sigurnoj spoznaji uzroka. Iz bilo kojeg naime učinka može se dokazati opstojnost njegovog uzroka; i ako su učinci nama poznatiji, kako učinak ovisi od uzroka, poznamo li učinak, nužno preegzistira njegov uzrok. I zato da Bog postoji, kakogod nam to nije očito po sebi, obzirom na nas, može se ipak dokazati iz učinaka koje znamo.

Odgovor na poteškoće:

1. Na prvi prigovor odgovaramo, da istina, da Bog postoji, i ostalo što o Bogu možemo razumom dokučiti, kako veli Rim 1, 20, nisu članci vjere, nego prethodnice vjere (praeambula fidei). Tako vjera prepostavlja, naravnu spoznaju, kao što milost prepostavlja narav, i kao što savršenost prepostavlja usavršavanje. Ništa tome ne smeta, što neki, ono što je po sebi moguće dokazati ili dozнати, prime od nekoga po vjeri, osobito ako ne shvaćaju dokazni postupak.

2. Kad se dokazuje opstojnost uzroka iz opstojnosti učinka, nužno se uzima učinak

umjesto određenice (definicije) uzroka, kako bi se dokazala njegova opstojnost. Upravo se to ovdje događa kod dokazivanja Božje opstojnosti. Da bi se dokazalo kako nešto postoji, moramo uzeti u dokazivanju kao kariku (medium demonstrationis) samo značenje imena, a ne bit. Pitanje o biti slijedi tek nakon pitanja o opstojnosti. Božje se ime uzima iz učinka (Stvoritelj, onaj koji je stvorio), i zato u dokaznom postupku, kad se dokazuje Božja egzistencija iz učinka, smijemo uzeti kao dokaznu kariku to, što bi značilo Božje ime.

(NB! Evo odgovora na prigovor drugim riječima. Poteškoća veli da postupak dokazivanja prepostavlja poznavanje biti, naravi. Odgovaramo: Prepostavlja poznavanje biti ondje gdje se analizom iz biti izvode svojstva. No gdje se iz učinka zaključuje, ne toliko na samu narav uzroka, koliko na njegovu golu egzistenciju, taj prigovor otpada. Mi smo si svi svjesni da nas onaj prvi spomenuti način dokazivanja Božje egzistencije ne bi nikuda doveo. Ovaj drugi način je dopustiv i vodi nas prema cilju. Kad su učinci stvarni, stvaran je i njihov uzrok. A o tom uzroku barem to znamo, da postoji.)

3. Iz neproporcionalnih učinaka ne može se imati savršeno znanje o uzroku, ali se iz bilo kojeg učinka sa sigurnošću može dokazati opstojnost uzroka, kao što je rečeno u razlaganju; i tako se iz učinaka Božjih može dokazati da Bog postoji, iako ga po tim učincima ne možemo spoznati savršeno kakav je u svojoj biti.

Nebo

Živio jednom jedan mali sveti čovjek. Cijeloga je života sretno i zadovoljno živio. Jednoga dana, dok je u samostanskoj kuhinji prao sude, dođe mu anđeo i reče:

- Šalje me Gospodin Bog da ti kažem kako se ispunilo tvoje vrijeme. Red je da pođeš k njemu.

- Oh, zahvaljujem Gospodinu Bogu što se i mene sjetio - odgovori mali sveti čovjek - ali, kao što vidiš, nisam završio s poslom. Ne mogu tek tako ostaviti braću. Pričekaj malko, pa ću biti spremna.

Anđeo kimnu glavom, na svoj anđeoski način, te reče:

- Vidjet ću što mogu učiniti. - I nesto.

Sveti mali čovjek završio je poslove u kuhinji, pobožno legao na počinak očekujući kako će se anđeo svakako vratiti.

- Mnoga moja braća preminula su u snu; tako će biti i sa mnjom - mislio je u sebi. Mislio i zaspao.

Prošlo je nešto vremena i mali sveti čovjek našao se u vrtu. Plijevio je i zalijevao povrće i cvijeće. Kad, eto anđela!

- Opet si me našao nespremna - reče anđelu mali sveti čovjek. - Pričekaj malo, dok ne oplijevim i zalijem ovo cvijeće i povrće. Što će reći braća, ako ne završim svoj posao?

Anđeo se nasmije, na svoj anđeoski način, i odletje na nebo.

Mali je sveti čovjek opet radio ovo i ono u samostanu. Jednoga dana poslaše ga braća u bolnicu k jednom bolesniku. Dok je močio usne čovjeku koga je tresla vrućica, eto anđela uza nj. Mali sveti čovjek okruži pogledom po bolesnicima, zatim uprije pogled u anđela... Ovaj je razumio i šutke odletio na nebo.

Kad se iste večeri vratio u samostan i legao na tvrdi ležaj, mali sveti čovjek osjeti se veoma starim i nemoćnim.

- O Gospodine Bože, kad bi mi sada poslao onoga anđela, dobro bi mi došao! - reče umorno.

Tek što je to izustio, eto k njemu anđela!

- Kad bi me sada poveo na onaj svijet - zamoli mali sveti čovjek anđela - sada, kad sam na izmaku snaga i potpuno spremna!

Anđeo mu se samo nasmiješi, na svoj anđeoski način, i reče:

- Mali sveti čovječe, a što misliš gdje si cijelo ovo vrijeme bio!?

Albert Schweitzer

Mali vjeronaučni leksikon

Josip

Josip, hebrejski יוֹסֵף jōsēf: Neka Jahve pridoda.

Josip Patrijarh, Jakovljev sin, njegova su ga braća prodala u Egipat, poslije neugodnih okolnosti dospijeva do visokog ugleda i konačno osigurava boravište Jakovljevu rodu u zemlji Gošen. Priča o Josipu (Post 37; 39 - 47; 50) umjetnički je oblikovana novela, čija je vjerska poruka utješna sigurnost da ljudska zloča ne može uništiti Božje planove. U njoj je uočljiva pedagoška nakana: Tako smireno, pametno i dobro kao Josip treba se ponašati svaki mladić. Ona tako kao „mudrosna poučna priča“ spada u stariju mudrost, po svoj prilici napisao ju je učitelj mudrosti iz salomonskog doba. O historijskoj pozadini priče o Josipu ne da se ništa sigurnoga reći. Ne može se ne zamjetiti njezin egipatski lokalni kolorit.

Josip Marijin muž, Davidova podrijetla, živio je kao zanatlija u Nazaretu i smatrao se Isusovim ocem. Evangelja ga spominju samo u izvještajima o Isusovu djetinjstvu. Priopćenja o njemu u apokrifima historijski su bez vrijednosti, ali su utjecala na oblikovanje njegove slike u narodnoj pobožnosti i umjetnosti.

Josip Flavije, židovski povjesničar (oko 37.-110. po Kr.). Josip je najprije aktivno sudjelovao u ratu protiv Rima, ali je 67. po Kr. prešao Vespazijanu, kojega je smatrao ispuniteljem starozavjetnih očekivanja. Poslije 70. god. Josip je napisao u Rimu, služeći se brojnim izvorima, povijest židovskog naroda od stvaranja do rata protiv Rima, prikaz tog rata, autobiografiju i obranu povijesti i predaje židovskog naroda. Bez Josipa jedva da bismo išta znali o židovskoj povijesti 1. st. pr. Kr. i po Kr., iako je kod Josipa ona često tendenciozno opisana.

NAŠI POKOJNI

BOŽIDAR ČOLIĆ,

PU bjelovarsko - bilogorska, Kukunjevac, 27. listopada 1991.

SLOBODAN ČOLIĆ,

PU bjelovarsko - bilogorska, Kukunjevac, 27. listopada 1991.

TOMA VELIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Novo Selo, 27. listopada 1991.

ŽELJKO BALALA,

PU koprivničko - križevačka, Kukunjevac, 27.listopada1991.

MATO KOVACHEVIĆ,

PU požeško - slavonska, Španovica, 27. listopada 1994.

MATO JANJIĆ,

PU karlovačka, umro, Zagreb, 27.listopada1995.

IVAN SOMMER,

PU sisačko - moslavačka, Sisak, 28. listopada 1993.

MILAN CRNJAK,

PU ličko - senjska, Čanak, 31.listopada1994.

VLADIMIR ROJKO,

PU međimurska, Vukovar, 28.listopada1991.

BERISLAV IVOŠEVIĆ,

PU požeško - slavonska, Lipik, 29. listopada 1991.

DARKO PAVLINOVEC,

PU bjelovarsko - bilogorska, Pakrac, 30. listopada 1991.

MARKO BAN,

PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 31. listopada 1991.

NAŠI POKOJNI

MARKO BLAŽEVIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 31. listopada 1991.

EMIL GLAVAŠ,

PU primorsko - goranska i PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 31. listopada 1991.

MARIJAN VUČAK ,

PU varoždinska, Borovo Naselje, 31. listopada 1991.

BOŽIDAR KOŠIR,

PU međimurska, Vukovar, 1.studenoga1991.

DAMIR LEHKEC,

PU međimurska, Vukovar, 1.studenoga1991.

MATIJA REBROVIĆ,

PU karlovačka, u službi, Ogulin, 1. studenoga 1993.

MARKO KRIZMANIĆ,

MUP, Saborsko, 2. studenoga 1991.

JOSO MATOVINA,

PU karlovačka, Saborsko, 2. studenoga 1991.

PETAR MATOVINA,

PU karlovačka, Saborsko, 2. studenoga 1991.

MARIJAN VUČIĆ,

PU primorsko - goranska, Mirkovica, 2. studenoga 1991.

DRAGUTIN FRIŠČIĆ,

PU međimurska, Vukovar,2.studenoga1991.

ALEN KRIZMANIĆ,

PU primorsko - goranska, Mirkovica, 2.studenoga1991.

POČIVALI U MIRU!

Priprava za sakramente inicijacije

U našoj kapelaniji počinje priprava za sakramente inicijacije (krštenje, euharistija i potvrda).

Vjernici koji nemaju sve sakramente mogu se javiti kapelanu vlč. Željku Rakošcu (22 712, 85 682; zrakosec@mup.hr) ili pomoćniku kapelana Vinku Bakuli (82 805; vbakula@mup.hr).

Sveta misa

Svaki dan u 11, 00 sati, sveta misa u kapeli sv. Ignacija, MUP - sjedište.

Srijeda, 30. listopada 2019. u 12,30 sati, sveta misa za pokojne pripadnike Mobilne jedinice prometne policije (Kobre).